

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0525U000356

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-08-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кулик Олег Ігорович

2. Oleh I. Kulyk

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1195-9869

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 12.00.04

Назва наукової спеціальності: Господарське право; господарсько-процесуальне право

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-09-2025

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 00000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 11.170.02

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, буд. 60, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, буд. 60, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.07.61.03

Тема дисертації:

1. Концепція господарсько-правового регулювання ринку віртуальних активів: теорія і практика
2. The Concept of Commercial Law Regulation of the Virtual Assets Market: Theory and Practice

Реферат:

1. Дисертаційна робота є самостійною завершеною науковою працею, в якій вперше у національній доктрині господарського права розроблено концептуальні положення, спрямовані на розв'язання важливої теоретичної та практичної проблеми господарсько-правового регулювання ринку віртуальних активів, здійснено теоретичні узагальнення та обґрунтовано нові концептуальні положення і пропозиції з удосконалення відповідного законодавства. Обґрунтовано концептуальні засади формування інституціональної моделі ринку віртуальних активів як цифрової системи правовідносин, що охоплює емісію та оборот віртуальних активів, функціонує на засадах структурної подільності, багаторівневого регулювання (публічного, саморегуляторного та протокольно-автоматизованого) і передбачає участь суб'єктів, взаємодія яких здійснюється через алгоритмічно реалізовані правові механізми відповідно до *lex cryptographica*. Обґрунтовано, що ринку віртуальних активів властиві такі спеціальні функції: валідованої емісії, цифрового

обороту, верифікованого зберігання, а також інтероперабельності. Аргументовано співвідношення понять «цифровий актив», «віртуальний актив» та «криптоактив» шляхом уточнення, що «цифровий актив» охоплює ширше коло явищ, ніж віртуальні та криптоактиви; ключовою ознакою віртуальних активів є їх належність до цифрових речей, здатність бути об'єктом цивільних прав та мати вартість, а криптоактивами цифрові або віртуальні активи стають лише за умови використання криптографічних засобів захисту. Визначено правову природу забезпечених віртуальних активів як об'єктів із подвійним статусом – цифрової речі та вираження майнових прав на базовий об'єкт забезпечення. Запропоновано класифікацію віртуальних активів за двома критеріями: забезпеченості (незабезпечені, забезпечені – токени електронних грошей, токени з прив'язкою до активів) та за криптографічним захистом (криптоактиви і незахищені активи). Сформульовано ключові напрями удосконалення відповідного законодавства. Умотивовано, що *lex cryptographica*, який являє собою сукупність правил поведінки, встановлених і забезпечених програмними обмеженнями коду, може виконувати роль допоміжного інструмента, виконуючи превентивну функцію: обмеження потенційно неправомірних дій на рівні коду, забезпечуючи технологічну дисципліну та правомірну поведінку суб'єктів ринку. Сформовано узагальнену модель інституційної системи державного регулювання ринку віртуальних активів. Обґрунтовано, що державний контроль на ринку має базуватись на принципах пропорційності, правової визначеності та недискримінаційності, передбачаючи презумпцію добросовісності учасників. Запропоновано впровадження еволюційної моделі інституційного розвитку ринку, ключовим елементом якої є коеволюція новітніх технологій та державного регулювання, що дозволить врахувати особливості регулювання цифрової економіки, забезпечити дотримання публічних інтересів, створить передумови для дотримання принципу пропорційності та недопущення надмірного втручання у ринкові механізми. Визначено обмеження використання технологій штучного інтелекту для реалізації принципів державного регулювання ринку віртуальних активів з огляду на непрозорість алгоритмів і відсутність можливості когнітивної верифікації рішень, що ухвалюються в межах «чорної скриньки». Конкретизовано правову природу саморегулювання на ринку віртуальних активів шляхом конкретизації його прояву як двоформного механізму – локального (внутрішнього) регулювання (через встановлення стандартів поведінки учасників) та організаційного (через створення саморегулювальних організацій). Обґрунтовано пріоритетні напрями наближення законодавства України до права ЄС у сфері цифрової економіки з урахуванням особливостей правового регулювання ринку віртуальних активів, а також інституційної та регуляторної спроможності суб'єктів регулювання ринку віртуальних активів (ESMA, EBA та ECB). Запропоновано класифікацію учасників ринку віртуальних активів шляхом виділення трьох функціональних груп: основні, інфраструктурні та регуляторні. Зазначений підхід базується на аналізі характеру діяльності, обсягу повноважень та ролі суб'єктів у структурі ринку, що дозволяє більш чітко визначити їх правовий статус, межі компетенції та взаємодію. Уточнено правову природу інфраструктури ринку віртуальних активів як сукупності технічних, правових, інформаційних та інституційних елементів, які забезпечують оборот віртуальних активів і взаємодію учасників ринку. Сформульовано розширене правове розуміння операцій з віртуальними активами як будь-яких дій з ними (купівля-продаж, обмін, зберігання тощо), перелік яких не може бути фіксованим у зв'язку з технологічною динамікою та появою нових форм правової взаємодії. Обґрунтовано доцільність застосування до правовідносин щодо обороту віртуальних активів в Україні доктрини *deemed ownership*, відповідно до якої особа, яка контролює криптографічний ключ до віртуального активу, презюмується власником такого активу.

2. The dissertation is an original scientific work in which conceptual provisions aimed at solving an important theoretical and practical problem of the economic and legal regulation of the virtual assets market are developed for the first time in the national doctrine of economic law. The dissertation also makes theoretical generalizations and substantiates new conceptual provisions and proposals for improving the relevant legislation. The study's findings, based on a thorough examination of the general theoretical foundations, demonstrate the validity of the proposed conceptual framework for the establishment of an institutional model for the virtual assets market. This model is conceptualized as a digital system of legal relations, encompassing the issuance and turnover of virtual assets. The functioning of this model is predicated on structural divisibility, multi-level regulation (including public

regulation, self-regulatory, and protocol-automated mechanisms), and the involvement of entities whose interactions are facilitated through *lex cryptographica*. Virtual assets market possesses the following distinctive functions: a validated issuance function, a digital circulation function, a verified storage function, and an interoperability function. The author substantiates the correlation between the concepts of «digital asset», «virtual asset», and «cryptoasset» by clarifying that «digital asset» covers a wider range of phenomena than virtual and cryptoassets. The key feature of virtual assets is their belonging to digital things, the ability to be an object of civil rights, and having value. Cryptoassets become such only if cryptographic means of protection are used. The author determines the legal nature of secured virtual assets as objects with a dual status – a digital thing and an expression of property rights to the underlying collateral. The author also puts forth a classification system for virtual assets. The author delineates the key directions for enhancing Ukrainian legislation in the sphere of the virtual assets market. The author substantiates that *lex cryptographica*, which is a set of rules of conduct established and enforced by software code restrictions, can act as an auxiliary tool for legal regulation in the field of virtual assets, performing a preventive function: limiting potentially illegal actions at the code level, ensuring technological discipline and lawful behavior of market participants. The author delineates the system of state regulatory authorities for the virtual asset market. The author substantiates that the optimal framework for state control in this market is predicated on the principles of proportionality, legal certainty, and non-discrimination. The author proposes to introduce an evolutionary model of institutional development of the market, the key element of which is the co-evolution of the latest technologies and state regulation. The author identifies the limitations of using artificial intelligence technologies to implement the principles of state regulation of the virtual asset market, given the opacity of algorithms and the lack of cognitive verification of decisions made within the «black box». The author clarifies the legal nature of self-regulation in the virtual asset market by specifying its manifestation as a two-form mechanism – local (internal) regulation and organizational. The author elucidates the legal nature of the virtual asset market infrastructure, conceptualizing it as a comprehensive framework encompassing technical, legal, informational, and institutional components. The author demonstrates that the infrastructure fulfills a universal intermediary function, while providers of services related to the turnover of virtual assets provide specialized intermediation. The author clarifies the concept of virtual asset issuance as a sequence of technical and legal actions that result in the emergence of new virtual assets in circulation. The author substantiates the priority areas of approximation of Ukrainian legislation to EU law in the field of digital economy, taking into account the peculiarities of legal regulation of the virtual asset market, as well as the institutional and regulatory capacity of the virtual asset market regulators (ESMA, EBA and ECB). The author proposes an augmented legal comprehension of transactions involving virtual assets, conceptualizing them as any actions undertaken with these assets, including purchase and sale, exchange, and storage, among others. The author substantiates the expediency of applying the doctrine of deemed ownership to legal relations concerning the circulation of virtual assets in Ukraine. The author develops a legal model of a contract for the sale and purchase of secured virtual assets, considering their digital nature and legal risks. The basic terms of such an agreement are defined.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0122U001715, 0125U000801

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Кулик О. І. Особливості банкрутства постачальника послуг, пов'язаних з оборотом віртуальних активів. Вісник Національної академії правових наук України. 2024. Т. 31. № 3. С. 119–138. URL: <https://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprnu-3-2024-r/osoblivosti-bankrutstva-postachalnika-poslug-pov-yazanikh-z-оборотom-virtualnikh-aktiviv>. DOI: <https://doi.org/10.31359/10.31359/1993090902024031030119> (категорія «А»).
- 2. Kulyk O., Hudima T., Soshnykov A. Decentralized autonomous organizations: redefining legal paradigms. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. Vol. 3. No. 56. P. 548–557. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.3.56.2024.4373> (Web of Science, Scopus). (особистий внесок: розкрито правову природу децентралізованої автономної організації як нетипового суб'єкта господарювання, аргументовано порядок застосування до неї санкцій)
- 3. Biletska L., Kulyk O., Shumak I. Insurance of virtual assets: Problems of theory and practice. *Amazonia Investiga*. 2024. Vol. 13. Issue 74. P. 156–164. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2024.74.02.13> (Web of Science, третій квартиль Q3, особистий внесок: визначено проблемні аспекти, що виникають страхуванні віртуальних активів, у зв'язку з особливостями цифрових технологій).
- 4. Kulyk O. Models of state regulation of the virtual assets market in offshore zones (on the example of Bermuda Islands, Gibraltar, and Malta). *Balkan Social Science Review*. 2022. Vol. 20. P. 43–61. URL: <https://js.ugd.edu.mk/index.php/BSSR/article/view/5499>. DOI: <https://doi.org/10.46763/10.46763/BSSR2220043k> (Scopus, третій квартиль Q3)
- 5. Кулик О. І. Lex cryptographica як джерело правового регулювання відносин на ринку віртуальних активів. Вісник Національної академії правових наук України. 2025. Т. 32. № 1. С. 150–163. URL: [https://visnyk.kh.ua/web/uploads/pdf/32\(1\)_2025-150-163.pdf](https://visnyk.kh.ua/web/uploads/pdf/32(1)_2025-150-163.pdf). DOI: <http://doi.org/10.31359/1993-0909-2025-32-1-150>.
- 6. Кулик О. І. Правове регулювання обороту стейблкоїнів: досвід Канади. *Академічні візії*. 2025. Вип. 39. URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1626>. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14723438>.
- 7. Кулик О. І. Впровадження принципу зворотного запиту (reverse solicitation) на ринку віртуальних активів в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2025. № 1. С. 206–201. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-1/44>.
- 8. Кулик О. І. Арбітраж як альтернативний спосіб вирішення спорів на ринку віртуальних активів. *Право і суспільство*. 2024. № 6. С. 98–105. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2024.6.15>.
- 9. Кулик О. І. Віртуальні активи у складі майна суб'єктів господарювання. *Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса*. 2024. № 2(2024). С. 106–115. <https://doi.org/10.31558/2786-5835.2024.2.11>
- 10. Кулик О. І. Впровадження презумпції добросовісності учасників ринку віртуальних активів. *Часопис цивілістики*. 2024. Вип. 54. С. 17–22. DOI: <https://doi.org/10.32782/chc.v054.2024.2>.
- 11. Kulyk O. I. Virtual asset market participants. *Theory and Practice of Jurisprudence*. 2024. Vol. 2(26). P. 77–91. DOI: [https://doi.org/10.21564/2225-6555.2024.2\(26\).312466](https://doi.org/10.21564/2225-6555.2024.2(26).312466). URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/312466>.
- 12. Кулик О. І. Загальні та спеціальні умови легітимації постачальників послуг, пов'язаних з оборотом віртуальних активів. *Економіка та право*. 2024. Т. 75. №4. С. 82–89. <https://doi.org/10.15407/econlaw.2024.04.082>.
- 13. Кулик О. І. Система органів державного регулювання ринку віртуальних активів. *Наукові перспективи*. 2024. № 10(52). С. 894–906. DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-10\(52\)-894-906](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-10(52)-894-906).
- 14. Кулик О. І. Поняття і елементи господарської правосуб'єктності постачальників послуг, пов'язаних з оборотом віртуальних активів. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 5. С. 282–287. URL: https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2024/09/APP_5_2024.pdf. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.05.45>.

- 15. Кулик О. І. Особливості договорів купівлі-продажу забезпечених віртуальних активів. Журнал східноєвропейського права. 2024. № 125. С. 128–135. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13371858>. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2024/08/kulyk_125.pdf
- 16. Kulyk O. Functions of the virtual assets market. Entrepreneurship, Economy and Law. 2023. № 6. P. 10–15. DOI: <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2023.6.02>
- 17. Кулик О. І. Правове регулювання проведення азартних ігор з використанням віртуальних активів. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Юридичні науки. 2023. № 14. С. 43–49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2616-7611-2023-14-07>
- 18. Кулик О. І. Правове регулювання ринку віртуальних активів: досвід Швейцарської Конфедерації. Актуальні проблеми держави і права. 2021. № 92. С. 44–51. DOI: <https://doi.org/10.32837/apdp.v0i92.3260>.
- 19. Кулик О. І. Законодавче забезпечення протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму під час здійснення операцій із віртуальними активами. Juris Europensis Scientia. 2021. Вип. 3. С. 43–38. DOI: <https://doi.org/10.32837/chern.v0i3.227>.
- 20. Кулик О. І. Удосконалення правового регулювання посередницької діяльності на ринку віртуальних активів. ScienceRise: Juridical Science. 2021. № 2(16). С. 58–64. DOI: <https://doi.org/10.15587/2523-4153.2021.234724>.
- 21. Кулик О. І. Господарсько-правовий режим майнінгу. Правові горизонти. 2021. Том 14. № 2. С. 98–104. DOI: <https://doi.org/10.21272/legalhorizons.2021.i14.p98>. URL: <https://old.legalhorizons.com.ua/uk/journals/tom-14-2-2021/gospodarsko-pravovy-rezhim-mayningu>
- 22. Кулик О. І. Правові засади впливу Європейського Союзу на ринок віртуальних активів. Економіка та право. 2021. № 1. С. 71–79. DOI: <https://doi.org/10.15407/econlaw.2021.01.071>
- 23. Кулик О. І. Інфраструктура ринку віртуальних активів. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2021. Вип. 63. С. 183–189. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.63.32>.
- 24. Кулик О. І. Саморегулювання ринку віртуальних активів: поняття та форми. Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право. 2020. Вип. 4 (48). С. 99–104. DOI: [https://doi.org/10.20535/2308-5053.2020.4\(48\).233286](https://doi.org/10.20535/2308-5053.2020.4(48).233286). URL: <http://socio-journal.kpi.kiev.ua/archive/2020/4/17.pdf>.
- 25. Кулик О. І. Ринок віртуальних активів як об'єкт правового регулювання. Форум Права. 2020. № 63 (4). С. 56–63. URL: <http://doi.org/10.5281/zenodo.4249276>.
- 26. Кулик О. І. Щодо вирішення спорів онлайн між учасниками ринку віртуальних активів в умовах воєнного стану. Права людини і громадянина в умовах воєнного стану: виклики та механізми захисту : зб. матеріалів наук. практ. конф., м. Харків, 6 груд. 2024 р. / редкол. : С. Г. Серьогіна, Ю. Л. Бошицький, С. Л. Чуніхіна, Л. Р. Наливайко та ін. – Харків, Право, 2024. С. 63–66. URL: https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2025/02/zbirnyk_06_12_2024.pdf
- 27. Кулик О. І. Щодо підтвердження права власності на віртуальні активи. Осінні юридичні читання – 2024. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки. Випуск XXXIV: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Осінні юридичні читання – 2024», 21 листопада 2024 р., Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2024. С. 296–300. URL: https://drive.google.com/file/d/16bd6LEIA9fPrcibcpkbGDVVPPmp_jasy/view
- 28. Кулик О. І. Щодо контролю за ринком віртуальних активів. Правове забезпечення відновлення інноваційного розвитку економіки в повоєнній Україні: за матеріалами Науково-практичної конференції (м. Харків, 15 листопада 2024 року) / за ред. С. В. Глібка, І. В. Подрез-Ряполової. Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2024. С. 98–105. URL: https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2024/11/conf_15.11.2024.pdf
- 29. Кулик О. І. Щодо ініціатив Європейського Союзу стосовно співпраці у сфері обміну інформацією про віртуальні активи. Слобожанські наукові читання: соціально-економічні та гуманітарно-правові виміри: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 24–25 жовтня 2024 року: Харків: НТУ «ХПІ», 2024. С. 236–240. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/83643>

- 30. Кулик О. І. Щодо звернення стягнення на віртуальні активи. *Advances in law: the view of domestic and foreign scholars* (October 3–4, 2024. Riga, the Republic of Latvia) : International scientific conference. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2024. С. 94–98. URL: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-493-1-22>
- 31. Кулик О. І. Конституційні основи урегулювання відносин на ринку віртуальних активів. Конституція України: стан, перспективи та механізми реалізації: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (Київ, 27 червня 2024 року) / Київський університет права Національної академії наук України / за заг. ред. к.ю.н., проф., засл. юриста України, ректора Київ. ун-ту права НАН України Ю.Л. Бошицького. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2024. С. 72-75. URL: <https://doi.org/10.36695/2.2024.1>
- 32. Кулик О. І. Щодо законопроектної діяльності з врегулювання ринку віртуальних активів. П'яті наукові читання пам'яті академіка В.К. Мамутова: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 28 червня 2024 р.). за заг. ред. В.А. Устименка; НАН України, ДУ «ІЕПД імені В.К. Мамутова НАН України». Київ-Чернігів: Десна Поліграф, 2024. С. 159-161. URL: http://www.iepd.kiev.ua/wp-content/uploads/2024/08/Mamutov-5_el_versiya.pdf
- 33. Кулик О. І. Щодо правового забезпечення ринку віртуальних активів в умовах повоєнного відновлення економіки України. Еколого-правові детермінанти соціально-економічного розвитку держави: виклики воєнного часу та перспективи повоєнного відновлення: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 26 квітня 2024 р.). за заг. ред. В.А. Устименка; НАН України, ДУ «ІЕПД імені В.К. Мамутова НАН України». Київ, 2024. С. 114-117. URL: <https://hozpravoreposit.kyiv.ua/handle/765432198/249>
- 34. Кулик О. І. Щодо консультативної роботи адвоката на ринку віртуальних активів. Треті наукові читання пам'яті професора Пронської Грацієлли Василівни : збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції (12 квітня 2024 р., м. Київ) / За заг. ред.: В.В. Поєдинок, А.С. Головачової. Київ: Видавництво Ліра-К, 2024. С. 100-102. URL: <https://hozpravoreposit.kyiv.ua/bitstream/handle/765432198/251/Pronska%203%20Readings%202024.pdf?sequence=1>
- 35. Кулик О. І. Щодо віртуальних активів у ліквідаційній масі банкрута. *International scientific conference «World economy and civilizational progress amidst polystructural changes: economic-technological, resource, political-legal, security-social factors» : conference proceedings* (April 16–17, 2024. Uzhhorod, Ukraine). Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2024. P. 133-136. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/441/11888/24884-1>
- 36. Кулик О. І. Щодо удосконалення законодавств з питань функціонування ринку віртуальних активів в контексті євроінтеграції. *Весняні юридичні читання – 2024. Сучасні проблеми законодавства, практики його застосування та юридичної науки. Випуск XXXIII: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Весняні юридичні читання – 2024», 25–26 квітня 2024 р., Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2024. С 325–328. URL: <https://drive.google.com/file/d/1xryszJk6eKvh91qKsNJYsgDKAypVZw6j/view>*
- 37. Кулик О. І. Щодо можливості використання штучного інтелекту в державному регулюванні ринку віртуальних активів. *Розвиток України в умовах мілітарного впливу: соціально-правові, економічні та екологічні аспекти : Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 28 березня 2023 р.). У 2-х томах. Том 1. За заг. ред. Устименка В.А.; ред.-упоряд.: Градобоева Є.С., Ілларіонов О.Ю., Санченко А.Є. Київ: ВАІТЕ, 2023. С. 298–302. URL: https://hozpravoreposit.kyiv.ua/bitstream/handle/765432198/213/DevelopmentOfUkraine_vol1.pdf?sequence=1&*
- 38. Підготовка та подання позовної заяви в рамках господарського судочинства / Г. А. Осетинська та ін. ФАКТОР-МЕДІА, 2025. 67 с. URL: <https://unba.org.ua/assets/uploads/publications/Підготовка%20та%20подання%20позовної%20заяви%20в%20господарському%20судочинстві.pdf>
(особистий внесок: розкрито порядок подання позовної заяви, оформлення доказів та інших додатків до неї (с. 47–52), недоліки позовної заяви та порядок їх усунення, де розкрито питання оцінки судом вартості віртуального активу (с. 56–58).
- 39. Кулик О. І. Практичні аспекти правового супроводу постачальників послуг, пов'язаних з оборотом віртуальних активів. *Вісник Національної асоціації адвокатів України. 2024. № 6 (102). С. 34–37. URL: <https://www.naukarada.org.ua/ua/visnik/2024/6/34-37>*

Наукова (науково-технічна) продукція: вперше в національній доктрині господарського права розроблено концептуальні положення, які спрямовані на розв'язання важливої теоретичної та практичної проблеми господарсько-правового регулювання ринку віртуальних активів, на основі чого обґрунтовано нові концептуальні положення і пропозиції з його удосконалення.

Соціально-економічна спрямованість: визначено напрями удосконалення законодавства у сфері регулювання ринку віртуальних активів шляхом їх конкретизації та узагальнення, зокрема в частині: а) запровадження правового механізму використання віртуальних активів в якості засобу платежу; б) розробки спеціального порядку залучення таких активів в якості інвестицій у повоєнне відновлення економіки України; в) встановлення правових засад державного контролю за цільовим використанням інвестицій, вкладених у віртуальні активи; напрями наближення законодавства України до права ЕС з урахуванням особливостей нормативної основи функціонування ринку віртуальних активів

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U001715, 0125U000801

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гудіма Тетяна Степанівна

2. Tetiana Hudima

Кваліфікація: д. ю. н., с.д., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1509-5180

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Макутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, буд. 60, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гарагонич Олександр Васильович

2. Oleksandr V. Harahonych

Кваліфікація: д. ю. н., доцент, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подцерковний Олег Петрович

2. Oleg P. Podtserkovnyi

Кваліфікація: д.ю.н., професор, член-кор., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1095-3481

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Милаш Вікторія Сергіївна

2. Victoria S. Milash

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5980-8184

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Устименко Володимир Анатолійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Устименко Володимир Анатолійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Єремеева Наталія Валеріївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна